

Forsknings- profiler

For regionshospitalerne,
Præhospitalet og
regionspsykiatrien

Forsknings- profiler

For regionshospitalerne,
Præhospitalet og
regionspsykiatrien

Regionshuset Viborg
Sundhedsplanlægning

Skottenborg 26
DK-8800 Viborg
Tel. +45 7841 0000
kontakt@rm.dk
www.regionmidtjylland.dk

November 2011

Indholdsfortegnelse

Indledning	8
Præsentation af forskningsprofilerne.....	8
Regionshospitalet Horsens	10
Forskningsstrategi.....	10
Forskningsprofil	10
Reproduktionsforskning og gynækologisk/obstetriske tilstande	11
Medicinsk/kirurgisk gastroenterologisk forskning	11
Ortopædkirurgi	11
Geriatrici	11
Det akutte område	11
Enhed for klinisk sygeplejeforskning	12
Innovation inden for telemedicin, tværsektorielt samarbejde, patientflow/logistik, kompetenceudvikling, kulturændringer mv.....	12
Regionshospitalet Randers	13
Forskningsstrategi.....	13
Forskningsprofil	13
Gynækologi/obstetrik.....	14
Organkirurgi	14
Medicin	14
Klinisk biokemi.....	14
Folkesundhed og ambitioner om mammakirurgisk center	14
Patologi.....	15
Sundhedstjenesteforskning og akutforskning	15
Hospitalsenheden Vest	16
Forskningsstrategi.....	16
Forskningsprofil	17
1. Ortopædkirurgi.....	17
2. Arbejdsmedicin	17
3. Livsstilsrelaterede intern medicinske sygdomme.....	17
4. Akutområdet.....	18
5. Kræftkirurgi og klinisk onkologi	18
Hospitalsenhed Midt	20
Forskningsstrategi.....	20
Forskningsprofil	21
1. Rehabilitering af patienter med skader i nervesystemet.....	21
2. Forebyggelse og behandling af karsygdom.....	22
3. Hurtig diagnostik og behandling	23
4. Forskning i klinisk sygepleje.....	24
Forskningsmæssig infrastruktur	24
Præhospitalet	25
Forskningsstrategi.....	25

Forskningsprofil	26
1. Telemedicin og tidlig diagnostik, point-of-care.....	26
2. Effekt af præhospital indsats.....	26
3. Uddannelse og træning i præhospital behandling og under ambulancetransport.....	27
4. Kommunikation, data-overblik og data-flow i akutte patientforløb og i store beredskabssituationer	27
5. Alarmering, prioritering, disponering og koordinering af præhospital ressourcer	28
Præhospital Forskningsenhed	28
Regionspsykiatrien	29
Forskningsstrategi.....	29
Forskningsprofil	29
Tværgående forskningsinitiativer	30
Universitetsklinik	31

Indledning

Der har i gennem længere tid været drøftelser mellem Aarhus Universitet og Region Midtjylland i Aarhus Universitetshospitals Kontaktudvalg omkring en styrkelse af forskningen ved regionshospitalerne.

Et omdrejningspunkt i drøftelserne har været at finde en måde, hvorpå en styrket forskning ved regionshospitalerne, med klare retningslinjer for ansvar og procedurer i forbindelse med forskningen, kan struktureres.

Et led i at styrke forskningen ved regionshospitalerne har, udover et nyt aftalegrundlag og tættere samarbejde med Aarhus Universitet, været beskrivelser af regionshospitalernes forskning og satsning på udvalgte forskningsområder. Disse beskrivelser har resulteret i forskningsprofiler for regionshospitalerne, Præhospitalet og regionspsykiatrien.

Formålet med forskningsprofilerne er, at de skal bruges til at fastlægge en strategi for:

- Akademisk oprustning på de enkelte regionshospitaler, Præhospitalet og i regionspsykiatrien
- Koordinering af forskningen på tværs af regionen
- Igangsættelse af forskningsprojekter og koordinering af projekter finansieret af regionens sundhedsvidenskabelige forskningsfond
- Etablering af professorater ved regionshospitalerne, regionspsykiatrien og på sigt også Præhospitalet
- Fastlæggelse af tilknytningsformer til Aarhus Universitet

Præsentation af forskningsprofilerne

Denne præsentation indeholder en foreløbig forskningsprofil for regionshospitalerne, Præhospitalet og regionspsykiatrien. Forskningsprofilerne skal opfattes som et dynamisk instrument, som vil indgå i den løbende proces med at styrke forskningen og sikre koordinering med sundhedsplanlægningen.

Regionshospitalerne, Præhospitalet og regionspsykiatrien har alle taget udgangspunkt i den samme skabelon for deres forskningsprofil, som involverer deres forskningsstrategi, forskningsprofil, organisering af forskningen, samarbejdsrelationer og forskningsaktivitet. På trods af samme udgangspunkt er der forskelle i forskningsprofilerne. Forskellene afspejler hospitalsenhedernes størrelse, forskningskultur, -ressourcer og -omfang.

Regionshospitalernes forskningsprofiler er mellem 6-15 sider, dertil kommer bilag, som fylder mellem 8-65 sider. Bilagene indeholder opgørelser af

forskningspublikationer, posters (forskningspræsentation i plakatform til kongresser), igangværende forskningsprojekter mv.

Forskningen indenfor psykiatrien er centreret omkring Aarhus Universitetshospital (AUH), Risskov, suppleret med den forskning, der foregår i regionspsykiatrien. Psykiatriområdet har i 2011 præsenteret en ny forskningsstrategi, hvori regionspsykiatrien indgår. Det har medført, at forskningsprofilen for regionspsykiatrien er meget kortfattet.

Undervejs i processen med at gennemgå forskningsprofilerne står det klart, at der er nogle forskningsområder, som går på tværs af hospitalerne, og som regionshospitalerne med fordel kan samarbejde omkring. Det drejer sig om tværgående forskning i: akutmodtagelserne (i samarbejde med Præhospitalet), patienter med kronisk sygdom og rehabiliteringsområdet (i samarbejde med Psykiatri og Social) og behandling af svær overvægt.

For at styrke og anerkende de forskningsmiljøer på internationalt niveau, der findes på regionshospitalerne, bliver det med den nye samarbejdsaftale mellem Region Midtjylland og Aarhus Universitet mulighed for, at et speciale eller et afgrænset fagområde inden for et større speciale, opnår status af universitetsklinik. Dette emne bliver berørt sidst i præsentationen.

Hermed følger nu en koncentreret præsentation på 1-5 sider af forskningsprofilerne for regionshospitalerne, Præhospitalet og regionspsykiatrien.

Regionshospitalet Horsens

Forskningsstrategi

Forskningsstrategien for Regionshospitalet (RH) Horsens hænger sammen med hospitalets mission, vision og strategi.

For forskningen betyder hospitalets mission:

- At RH Horsens som akuthospital leverer evidensbaseret diagnostik, pleje og behandling af de hyppigst forekommende sygdomme til gavn for patienterne

For forskningen betyder hospitalets vision:

- At RH Horsens konkurrencedygtigt kan generere ny viden på videnskabeligt grundlag og efterfølgende er i stand til at anvende denne, samt dele denne viden gennem offentliggørelse

For forskningen betyder hospitalets strategi, at RH Horsens kan fastholde og videreudvikle et forskningsmiljø i samarbejde med universiteter og universitetshospitaler, der kan:

- Bidrage med ny viden om de hyppigt forekommende sygdomme
- Dele viden og kompetence med andre
- Stimulere faglige miljøer gennem øget forskningsaktivitet
- Rekruttere og fastholde juniore og seniore forskere
- Øge den faglige kompetence
- Rekruttere kompetente medarbejdere

RH Horsens vil lykkes med denne strategi ved:

- Indgåelse af tilknytningsaftaler med Aarhus Universitet
- Videreudvikling af eksisterende lokale forskningsmiljøer
- Fokusering på eksisterende stærke fagområder på RH Horsens gennem øget tilknytning af forskningslektorer/professorer, og rekruttering af forskningslektorer
- Understøtte oprettelsen af ph.d.-forløb ved at udstede underskudsgaranti ift. finansieringen af forløbet

Forskningsprofil

RH Horsens forskningsprofil tager afsæt i de kliniske områder, hvor regionshospitalet har et stort patientgrundlag, og hvor hospitalet i forhold til hospitalsplanen og specialeplanen har særlige opgaver. Medarbejdere fra RH Horsens har i perioden 2000-2009 været forfattere eller medforfattere på 76 artikler. Nedenfor beskrives de områder, som tegner RH Horsens forskningsprofil.

Reproduktionsforskning og gynækologisk/obstetriske tilstande

RH Horsens har en mangeårig veletableret forskningstradition inden for reproduktionsforskning og forskning i andrologi (sygdomme i de mandlige kønsorganer), samt inden for det gynækologisk obstetriske speciale. Der er aktuelt fire ph.d.-forløb i gang inden for området

Medicinsk/kirurgisk gastroenterologisk forskning

RH Horsens er i hospitalsplanen tiltænkt en rolle inden for gastroenterologien (fordøjelseskanalen og dens sygdomme), og det hænger godt sammen med regionsrådets beslutning af 16. juni 2010, hvor Endoskopienheden på Aarhus Universitetshospital lukkes og flyttes til RH Horsens. (Endoskopi er en indvendig undersøgelse af hulrum i kroppen ved hjælp af et rørformet instrument).

RH Horsens er i front med laparoskopisk kirurgi (kikkertoperation) inkl. tarmkræft. Kirurgisk afdeling har overtaget herniekirurgien (operation for brok) fra Aarhus Universitetshospital, hvilket har medført, at man har kunnet oprette en centerfunktion for herniekirurgien. Fordi RH Horsens tidligt tog laparoskopiske operationsmetoder i brug (2002-2003) har afdelingen en central placering i denne teknologi, og er Danmarks største center for laparoskopisk herniotomi (brokbehandling ved hjælp af kikkertoperation). Derfor er laparoskopisk kirurgi et oplagt spydspidsområde for forskningen.

Ortopædkirurgi

RH Horsens er i specialeplanen tildelt regionsfunktioner inden for bl.a. skulder- albue kirurgi og fod-ankel kirurgi. Der har hidtil ikke været stor forskningsaktivitet i afdelingen, der er meget driftsorienteret. Potentialet er der dog i form af flere forskningsinteresserede yngre læger, hvoraf én har påbegyndt ph.d. i efteråret 2011. Herudover er der i øjeblikket ansat flere yngre læger med ph.d.-grad erhvervet i Aarhus. Der er aktuelt et ph.d.-forløb i gang inden for området.

Geriatrici

RH Horsens har en stor patientgruppe inden for det geriatriske speciale (læren om ældre menneskers sygdomme). Der er både læge- og sygeplejefaglig fokus på udviklingen og innovation inden for det geriatriske område med udgående team og tæt samarbejde med bl.a. Horsens Kommune om overgange mellem hospital og primærsektor. Der har været sat initiativer i gang som "Geriatrici på Ny" og Cetrea Ward/HomeCare, som er oplagte områder for en forskningsindsats.

Det akutte område

Missionen for RH Horsens er at være akuthospital, og der er efter starten af akutmodtagelsen i 2008 og siden etableringen af en komplet akutafdeling i

2010 sket en betydelig udvikling, inklusive større udviklingsprojekter med Præhospitalet. Forskning i akutmodtagelsen er et af de områder, hvor Region Midtjylland er i gang med at lave en tværgående forskningsindsats.

Enhed for klinisk sygeplejeforskning

I erkendelse af behovet for evidensbaseret af hospitalets kliniske sygepleje godkendte oversygeplejerskegruppen og hospitalsledelsen i marts 2007, "Lokal strategi for etablering af forskning i klinisk sygepleje".

Følgende temaer på tværs af specialer og aldersgrupper var udgangspunktet for etablering af enheden: rehabilitering, patientforløb/overgange, patientrådgivning, mestring, samspil patient/pårørende/personale, pårørende som ressource, patientperspektivet i sygeplejen og ernæring som en del af patientperspektivet og rehabilitering. Der er aktuelt et ph.d.-forløb i gang inden for området.

Innovation inden for telemedicin, tværsektorielt samarbejde, patientflow/logistik, kompetenceudvikling, kulturændringer mv.

RH Horsens er udpeget som innovationsplatform i regionen og har en lang række interessante innovationsprojekter. Det er derfor relevant at tiltrække forskning, som kan bidrage til evidens og spredning af viden på området. RH Horsens har positiv forskningserfaring i forbindelse med udvikling af iHospitalet. Og i den seneste tid, er hospitalet blevet kontaktet af flere forskere, der ønsker at studere og undersøge forskningspotentialer i nogle af hospitalets innovationsprojekter.

Innovationsprojekternes formål er, at:

- Øge kvaliteten og sikkerheden for patienter og medarbejdere
- Øge effektiviteten på hospitalet, så man med de samme ressourcer kan imødekomme den fremtidige øgede efterspørgsel
- Understøtte fremtidens sundhedsvæsen med innovative velfærdsteknologiske løsninger, der kan understøtte sektorens bæredygtighed og patienternes egen mestring

Ved at koble forskning på pilotprojekterne skabes evidens, der bl.a. kan danne grundlag for en vurdering af udbredelsespotentialer.

Regionshospitalet Randers

Forskningsstrategi

RH Randers forskningsstrategi for 2012-2014 indeholder tre indsatsområder: styrkelse af forskningsorganisationen, synlighed og formidling, og "forskning på dagsordenen".

Styrkelse af forskningsorganisationen

Styrkelse af forskningsorganisationen indebærer en revurdering af forskningsrådets kommissorium og forretningsgang med henblik på at revitalisere forskningsrådets status og gennemslagskraft. Dernæst skal der etableres en forskningsenhed på hospitalet, som skal udmønte forskningsrådets beslutninger, og som kan understøtte aktive og kommende forskere. Og til sidst skal konkrete forskningsigangssættende tiltag ske, f.eks. via et forskerkursus, der kan få interesserede personer i gang med forskning.

Synlighed og formidling

RH Randers vil fremme forskningen ved at synliggøre den eksisterende forskning. Det skal ske ved formidling af forskning, bl.a. gennem en årlig "forskningsdag". Derudover skal der etableres uformelle forskernetværk og journalclubs, hvor man diskuterer nyeste publicerede forskningsresultater. Og endelig vil RH Randers udgive en forskningsrapport hvert andet år.

"Forskning på dagsordenen"

Alle afdelinger skal udarbejde et konkret og forpligtende forskningsprogram, som gennemtænker forskningens indplacering i afdelingen og som passer til afdelingen ressourcer og ønsker. Ved nyansættelser skal forskning adresseres, og der skal prioriteres ansættelse af forskningsaktive medarbejdere, som kan bidrage til eller udvikle hospitalets forskningsprofil.

Til at påbegynde ovenstående tre indsatsområder vil der ultimo 2011 blive ansat en forskningschef med lægelig baggrund. Forskningschefen skal primo 2012 sammen med forskningsrådet på hospitalet udarbejde RH Randers mission, vision og strategi for forskningen. Dette arbejde skal danne grundlag for en gennemgang og revurdering af forskningsprofilen og forskningsplanen.

Forskningsprofil

Hospitalets profil er bygget op om omkring den eksisterende forskning. Flere projekter er etableret med tilknytningsaftaler med Aarhus Universitetshospital og Aarhus Universitet. Hospitalet søger primært at understøtte forskning, hvor den allerede findes, og håber ad den vej, at forskningen vil knopskyde/spredes.

Én af udfordringerne for RH Randers har givetvis været den geografiske placering, som nabo til et stort universitetshospital. Det har vist sig ved enten, at nyansatte forskere allerede har forskning forankret i Aarhus, eller at nye forskere lettere vil kunne skabe forskningsmuligheder i Aarhus, hvor forskningsmiljøerne findes.

Hospitalets forskningsprofil ligger naturligt inden for klinisk forskning med stort patientgrundlag og bred repræsentation af de lægelige specialer. Medarbejdere fra RH Randers har i perioden 2000-2009 været forfattere eller medforfattere på 150 artikler.

Nedenfor beskrives de områder, som tegner forskningsprofilen for RH Randers.

Gynækologi/obstetrik

I Region Midtjyllands hospitalsplan er specialet gynækologi og obstetrik udpeget til et spydspidsområde. Derudover har Sundhedsstyrelsen godkendt flere regionsfunktioner til afdelingen. Der er aktuelt fem forskningsprojekter i gang på Gynækologisk-Obstetrisk afdeling.

Organkirurgi

Behandling for tyk- og endetarmskræft er områder, hvor RH Randers er udpeget til spydspidsområde i hospitalsplanen. Derudover er der også tale om regionsfunktioner, der er godkendt af Sundhedsstyrelsen. Der er aktuelt 15 forskningsprojekter i gang på Kirurgisk afdeling.

Medicin

Der er aktuelt otte forskningsprojekter i gang på Medicinsk afdeling.

Klinisk biokemi

Der er på Kvalitets- og Forskningsafdelingen i efteråret 2010 etableret en 3-årig fuldtidsforskerstilling med speciallæge i klinisk biokemi, som også medbringer egne midler, til at udføre forskningsprojekter af international karakter inden for screeningsområdet.

Folkesundhed og ambitioner om mammakirurgisk center

Afdelingen for Folkeundersøgelser varetager administrative funktioner for hele Region Midtjylland i forbindelse med screening for bryst- og livmoderhalskræft.

RH Randers er i hospitalsplanen udpeget til spydspidsområde inden for brystkræftbehandling. Hospitalet har ambitioner om at blive et mammakirurgisk center, hvor der sker forskning på højt internationalt niveau. Denne strategi hænger ifølge hospitalsledelsen godt sammen med, at RH Randers også står for regionens brystkræftscreeningsprogram.

Patologi

Patologisk afdeling i Randers er én ud af fire patologiske afdelinger i regionen. Der er aktuelt fire forskningsprojekter i gang på Patologisk afdeling.

Sundhedstjenesteforskning og akutforskning

RH Randers vil gerne deltage i de tværgående forskningssamarbejder, der er undervejs inden for sundhedstjenesteforskning og akutområdet.

Ud over de beskrevne områder, der tegner forskningsprofilen for RH Randers, foregår der også forskning på øvrige afdelinger, herunder: Ortopædkirurgisk afdeling, Anæstesiologisk afdeling, Klinisk Fysiologisk afdeling, Pædiatrisk afdeling, Billeddiagnostisk afdeling og Kvalitets og Forskningsafdelingen.

Hospitalsenheden Vest

Forskningsstrategi

Forskningsstrategien for Hospitalsenheden Vest hænger sammen med hospitalets vision, mission og strategi. Forskningsstrategien udspringer af flere omstændigheder; herunder af akut- og hospitalsplanen, af at Hospitalsenheden Vest er et af de største regionshospitalet og af planerne og visionerne for Det Nye hospital i Vest (DNV-Gødstrup).

Visionen for forskning i Hospitalsenheden Vest tager sit afsæt i de mål og visioner, som er formuleret for DNV – Gødstrup. Heri er anført:

- Hospitalet vil som regionshospital være det foretrukne lærings- og forskningshospital i Danmark
- Hospitalet er kendetegnet ved, at innovation, kvalitetsudvikling, forskning og uddannelse går hånd i hånd med patientbehandlingen
- Hospitalet deler sin viden med omverdenen

Missionen for forskningsindsatsen i Hospitalsenheden Vest:

- Tager udgangspunkt i de patientforløb, patientkategorier, teknologier og organisatoriske udfordringer, som knytter sig til hospitalets aktiviteter
- Kan særligt drage nytte af de forsknings- og udviklingsmuligheder, som følger af at være et stort regionshospital med et betydeligt volumen af patienter med almene sygdomme, hvor innovation, kvalitetsudvikling, forskning og uddannelse går hånd i hånd med patientbehandlingen
- Er begrundet i behovet for at bane nye veje i sundhedsvæsenet ved:
  - At medvirke til at udvikle nye og bedre behandlingsformer
  - At udvikle nye metoder for sundhedsprofessionelles tværfaglige læring og udvikling i tæt integration med klinisk praksis
  - At generere ny viden om styring, samordning og udvikling af sundhedsvæsenet som organisation og om effekterne af sundhedsvæsenets indsats
  - At skabe ny viden om befolkningens sundhedstilstand og sygelighed samt muligheder for sundhedsvæsenets indsatser for forbedring af befolkningens sundhedstilstand

Forskningsstrategien for Hospitalsenheden Vest tager afsæt i en fokuseret indsats på en række områder/funktioner. Indsatsen vil ske på tre niveauer:

1. Spydspidsfunktioner

2. Fokusområder
3. Øvrige opmærksomhedsfelter

Begrundelsen for spydspidsfunktionernes udvælgelse i Hospitalsenheden Vest skal ses i akut- og hospitalsplanen for Region Midtjylland, som omtaler kræft- og akutområdet. Satsningen på spydspidsfunktioner inden for ortopædkirurgi, arbejdsmedicin og intern medicinske sygdomme, skal ses ift. eksisterende forskningsenheder i Hospitalsenheden Vest, som ligger i umiddelbar forlængelse af hospitalets mission og vision.

Forskningsprofil

Medarbejdere fra Hospitalsenheden Vest har i perioden 2000-2010 (bemærk et år mere end de øvrige hospitaler) været forfattere eller medforfattere på 472 artikler.

Ad. 1 Spydspidsfunktioner

Nedenfor beskrives de fem områder; ortopædkirurgi, arbejdsmedicin, intern medicin, akutområdet og kræftområdet, som tegner Hospitalsenheden Vests forskningsprofil.

1. Ortopædkirurgi

Ortopædkirurgisk Forskningsenhed (OFE) beskæftiger sig med klinisk forskning i ortopædkirurgiske patientforløb med fokus på både forløb og resultat i en bredere forstand. OFE fokuserer på anvendt forskning, og målsætningen er, at forskningsresultaterne umiddelbart skal kunne implementeres i daglig klinisk behandling. Forskningen skal være multidisciplinær og tværfaglig. Forskningstemaerne omfatter både problemstillinger før, under og efter operationen. Der er aktuelt 22 forskningsprojekter i gang.

2. Arbejdsmedicin

Den overordnede målsætning med forskningen på Arbejdsmedicinsk Klinik, er på et videnskabeligt grundlag at identificere sammenhænge mellem arbejdsmiljø og helbredsforhold. Det medfører, at relevante forebyggelsesaktiviteter kan iværksættes og evalueres til gavn for virksomheder og borgere. Årsager søges i et bredt perspektiv, som involverer både biologiske, psykologiske og sociale faktorer. Arbejdsmedicinsk Klinik har tre prioriterede fokusområder, som er: bevægeapparatslidelser (lidelser i knogler, led og muskler), psykosocialt arbejdsmiljø og befolkningsundersøgelser. Der er aktuelt 26 forskningsprojekter i gang.

3. Livsstilsrelaterede intern medicinske sygdomme

Der er etableret to egentlige medicinske forskningsafsnit i henholdsvis Holstebro og Herning. Forskningen er i begge forskningsafsnit centreret om at skabe ny viden for at forbedre diagnostik og behandling af en lang række

medicinske sygdomme, samt om udvikling af nye metoder til anvendelse i klinisk praksis både i primærsektoren og sygehussektoren.

Forskningsstemaerne udgøres af: salt, vandbalance og nyrernes funktion, telemedicinsk blodtryksmåling, vitamin D og kalkstofskiftet, kolesterolsænkende behandling, nedsættelse af nyrefunktionen, obstruktiv søvnapnø (kortvarig stop i vejrtrækningen under søvnen), kronisk obstruktiv lungesygdom og rehabilitering, brystmerter og ikke-operabel hjertekransåresygdom, hjerterehabilitering og livsstilsændringer, brystmerter hos personer uden kendt hjertesygdom. Der er aktuelt 66 forskningsprojekter i gang.

4. Akutområdet

Akutforskning er et nyt klinisk forskningsfelt, som omfatter alle aspekter af behandlingen af den akutte patient – fra første opringning til vagtlæge/vagtcentral over forløbet under indlæggelse til prognosen efter udskrivelse. Forskningsfeltet går på tværs af eksisterende faglige og organisatoriske skel og har en bred grænseflade til den eksisterende kliniske forskning. Forskningsfeltet vil indgå i det tværgående regionale forskningssamarbejde på akutområdet, som man er i gang med at tilrettelægge.

5. Kræftkirurgi og klinisk onkologi

Den seneste udvikling i regionen har medført, at Hospitalsenheden Vests onkologiske funktion er blevet styrket bl.a. ved etablering af Onkologihuset, der udfører stråleterapi for hele den vestlige del af regionen.

Udviklingen i onkologifunktionen har åbnet mulighed for et fremtidigt, styrket forskningssamarbejde mellem onkologerne og kirurgerne. Det vedrører både behandlingsmæssige aspekter, rehabiliterings aspekter og palliation. Alle de anførte forskningsemner giver mulighed for et tværfagligt forskningssamarbejde – også med faggrupper, som ikke har nogen lang tradition for sundhedsvidenskabelig forskning. Forskningsstemaerne omfatter klinisk onkologi, kirurgisk behandling af kræft og klinisk epidemiologisk forskning og kvalitetsudvikling. Der er aktuelt 13 forskningsprojekter i gang.

Ad. 2 Fokusområder

Med fokusområder menes funktioner/områder, hvor Hospitalsenheden Vest allerede har veletableret forskning. Samt funktioner/områder som Hospitalsenheden Vest ifølge specialeplanlægningen har en pligt til – og interesse i – at sikre forsknings- og udviklingsforpligtigelsen varetaget. Det drejer sig om specialerne gynækologi og obstetrik, anæstesiologi, diagnostisk radiologi, klinisk biokemi, klinisk immunologi (specialet for

blodbankvirksomhed mv.), neurologi, oftalmologi (speciale for øjet og dets sygdomme), oto-rhino-laryngologi (øre-næse-hals specialet).

Ad. 3 Øvrige opmærksomhedsfelter

Som det tredje indsatsområde følger en sammensat gruppe af øvrige opmærksomhedsfelter, som Hospitalsenheden Vest ønsker at prioritere med denne forskningsstrategi. Det drejer sig om forskning inden for sygepleje, fysio- og ergoterapi, ernæringsterapi og farmakoterapi. Dernæst planer om et forskningsberedskab, der kan støtte op om lovende forskningsområder og kompetencer, som ikke er omfattet af spydspids- eller fokusområder, f.eks. pædiatri og nuklearmedicin.

Hospitalsenheden Vest påregner i foråret 2012 at opdatere forskningsprofilen og forskningsstrategien. Hospitalsenheden Vest vil i den sammenhæng tydeliggøre det tværsektorielle samarbejde som et vigtigt forskningsfelt og en vigtig ressource i hospitalets forskningsindsats.

Hospitalsenhed Midt

Den 1. april 2011 blev Hospitalsenhed Midt skabt via en fusion mellem RH Viborg, Skive og RH Silkeborg, Hammel Neurocenter. Hver af de to enheder har haft deres egne forskningsprofiler, som nu beskrives i en fælles profil for Hospitalsenhed Midt.

Forskningsstrategi

Missionen for forskningsindsatsen på Hospitalsenhed Midt er at skabe ny viden til gavn for borgere og patienter.

Visionen er, at forskningsindsatsen skal understøtte hospitalsenhedens overordnede mission og vision om løbende at forbedre de behandlingstilbud, som hospitalsenheden tilbyder gennem optimering af organisatoriske, faglige og patientoplevede aspekter af behandlingen, og være frontløber for udvikling af hurtig diagnostik.

Hospitalsenhed Midt er kendetegnet ved at have flere højtspecialiserede funktioner og en lang række regionsfunktioner.

Forskningsindsatsen i Hospitalsenhed Midt er veletableret, omfattende og ambitiøs. Der er ansat fem professorer inden for forebyggelse af karsygdom, neurologi og smerteforskning. Flere end 50 ansatte har en medicinsk doktorgrad eller en ph.d.-grad. Hospitalsenhed Midt har 25 ph.d.-studerende, og der publiceres årligt omkring 100 videnskabelige artikler. Forskningsindsatsen er under yderligere udbygning.

Emneområderne for den mest omfattende forskning ved hospitalsenheden er:

- Forebyggelse og behandling af karsygdom
- Rehabilitering af patienter med skader i nervesystemet
- Hurtig diagnostik og behandling af inflammatoriske lidelser og kroniske lidelser (inflammatoriske lidelser er f.eks. leddegigt)
- Klinisk sygepleje
- Bevægeapparatslidelser (lidelser i knogler, led og muskler)
- Smerteforskning
- Urologiske sygdomme, specielt laparoskopisk kirurgi (kikkertundersøgelse)

Desuden er der forskningsaktiviteter i en række andre specialer primært inden for: ortopædkirurgi, pædiatri, klinisk mikrobiologi, endokrinologi, fertilitetsbehandling (bl.a. IVF) og kardiologi.

Forskningsprofil

Hospitalsenhed Midt har fire etablerede forskningsmiljøer med spydspidsstatus, hvor der arbejdes for etablering af universitetsklinikker eller anden videnskabelig tilknytning til Aarhus Universitet.

1. Rehabilitering af patienter med skader i nervesystemet

RH Hammel Neurocenter skal levere højt specialiseret og regionale neurorehabiliteringsydelser til patienter fra Region Nordjylland, Syddanmark og Midtjylland. Samtidig skal RH Hammel Neurocenter være førende i Norden inden for forskning og uddannelse i neurorehabilitering.

På RH Hammel Neurocenter udføres klinik-nær neurorehabiliteringsforskning, som understøtter hospitalets højt specialiserede funktion for neurorehabilitering. Forskningen bygger bro mellem grundvidenskabelig neuroforskning og den behandling, der gives til patienter med erhvervet hjerneskade. Dette sker konkret ved at være en del af Dansk Neuroforskning Center, AUH, Nørrebrogade.

Idet neurorehabilitering i særlig grad fordrer en multidisciplinær indsats, er der udover traditionel lægevidenskabelig forskning, en speciel bevågenhed på at igangsætte og udvikle forskningskompetencer indenfor andre faggrupper (psykologer, ergoterapeuter, fysioterapeuter, sygeplejersker).

Samtidig forsøger forskningen at tage afsæt i en international defineret begrebsramme for funktionsevne, handicap og sundhed, som er udviklet af verdenssundhedsorganisationen WHO. Forskningen har herunder fokus på aspekter som aktivitet, deltagelse og omgivelsesfaktoreres indflydelse på patienternes liv efter en hjerneskade. Dette betyder, at der udover traditionel sundhedsvidenskabelig forskning også udføres forskning med basis i en humanistisk forskningstradition, og at disse traditioner søges integreret.

Som et nyere forskningsfelt på Aarhus Universitet og i Danmark går bestræbelserne aktuelt på at konsolidere og internationalisere forskningen. Aktuelt er der knyttet tre professorer til RH Hammel Neurocenter og man har formået at sikre sig del i større eksterne bevillinger (UNIK-bevilling, European Research Council Starting Grant, Bevica-professorat).

Der er tilknyttet syv ph.d.-studerende. Forskningsenheden har en robust forskningsmæssig sammensætning og volumen, og beskæftiger sig med et væsentligt fagområde, og der vil på den baggrund blive ansøgt om, at enheden får status som universitetsklinik.

RH Viborg er udpeget til at varetage højt specialiseret funktion inden for rehabilitering af rygmarvsskadede fra Jylland og Fyn. På RH Viborg, Skive

foregår, med udgangspunkt i Neurologisk Afdeling, neurorehabilitering i Vestdansk Center for Rygmarvsskade. Det er på nuværende tidspunkt, som ønsket af regionsrådet, en forskningsenhed under opbygning. Der forventes tilknyttet en adjunkt i sygeplejevidenskab og en ph.d.-studerende i starten af 2011/12. Desuden er der planer om et tæt samarbejde mellem hospitalets afdelinger vedr. hjerneskader og rygmarvsskader, idet en række af metoderne til genoptræning bygger på de samme principper.

2. Forebyggelse og behandling af karsygdom

Ifølge hospitalsplan og specialeplan er RH Viborg udpeget til at varetage regionsfunktion i karkirurgi. Karkirurgien er i hospitalsplanen omtalt som et spydspidsområde for RH Viborg.

Den 1. november 2011 er en professor i forebyggelse af kredsløbssygdomme tiltrådt på Karkirurgisk Afdeling. Den nytilltrådte professor deltager i 11 internationale programmer og konsortier.

Karkirurgisk Afdeling har igennem en årrække satset på at udvikle et screeningsprogram for udposning på legemspulsåren og undersøge sundhedsøkonomien i tiltagene. Man har lige taget hul på et screeningsprogram til kvinder, og har her tværfagligt samarbejde med sygeplejeforskningen på hospitalets enhed. Der er i øjeblikket udgået otte ph.d.-studerende fra projektet, og der er aktuelt fire ph.d.-studerende i gang og fire på vej. Denne forskergruppe vil fortsætte forskning i, hvordan man forebygger primær sygdom, f.eks. livsfarlig udposning på legemspulsåren eller åreforkalkning – ikke blot i benene, men også i hjertet og hjernen. Der er også udført eksperimentelle operationer på grise i samarbejde med Aarhus Universitet (Foulum).

Der dannes derfor 1. januar 2012 et Center for Kardiovaskulær Forskning, som også omfatter forskningsaktive ressourcepersoner fra de to medicinske afdelinger på Hospitalsenhed Midt, så man når op på mindst seks erfarne forskere med medicinsk doktorgrad.

Forskning i at forebygge svære komplikationer til karkirurgiske operationer fortsættes, f.eks. tillukning af bypass, betændelse ved åreproteser og utæthed efter behandling af udposninger i blodkarrene.

Desuden vil man forske i en af de store folkesygdomme, som er åreknuder. Dette forskningsområde er kandidat til at blive universitetsklinik, idet der er en robust forskergruppe med international kvalitet. Og som deltager i en række internationale netværk og forskningsprogrammer, herunder EU-programmer, og udfører en stor undervisningsvirksomhed.

3. Hurtig diagnostik og behandling

Diagnostisk Center og Center for Planlagt Kirurgi ved RH Silkeborg har ifølge akutplan og hospitalsplan i Region Midtjylland spydspidsfunktion inden for elektive (planlagte) og subakutte funktioner.

Fokusområderne er:

- a) Omstilling af stationær akut aktivitet til ambulans subakut/elektiv aktivitet for akutte medicinske patienter
- b) Hurtig og effektiv udredning af okkult cancer
- c) Udvikling af en spydspidsfunktion inden for elektiv og subakut dagsmedicin
- d) Håndtering af patienter med kroniske medicinske sygdomme
- e) At være regionens særlige kompetencecenter inden for rykirurgi og ledudskiftninger i hofte, knæ og skulder

Forskningsindsatsen skal understøtte excellente patientforløb gennem hurtig diagnostik og behandling.

Diagnostisk Center satser på optimering af de organisatoriske, faglige og patientoplevede aspekter af behandlingen. En forudsætning for, at dette kan lykkes er effektiv adgang til hurtig tværfaglig vurdering og avanceret billeddiagnostik.

Reumatologien i den vestlige del af Region Midtjylland er samlet i Diagnostisk Center i Silkeborg. Diagnostisk Center er derfor et naturligt center for forskning i medicinske inflammatoriske sygdomme (inflammatoriske lidelser er f.eks. leddegigt). Et særligt satsningsområde er tidlig diagnostik af inflammatoriske sygdomme med tilhørende komorbiditet (patient med flere sygdomme udover primær sygdom), hvilket bl.a. sker i Tidlig Artrit Klinik. En forudsætning for tidlig diagnostik af inflammatoriske lidelser er anvendelse af avancerede billeddiagnostiske metoder samt teknikker, der primært retter sig mod immunsystemets funktioner. Inden for idrætsmedicin tilbydes ligeledes hurtig udredning og behandling.

Til alle disse kliniske udrednings- og behandlingstilbud er der knyttet tværfaglige forskningsprojekter, der kobler til klinik og patientoplevelse. Forskningsprojekterne belyser komorbiditet, forhold omkring sygdomsprocessen ved hjælp af avanceret billeddiagnostik (ultralyd, CT og MR-scanning) samt teknikker, der primært retter sig mod immunsystemets funktioner. Der er bredt nationalt og internationalt samarbejde omkring disse projekter. Der stiles mod etablering af et forskningsprofessorat inden for området.

I Center for Bevægeapparatslidelser forskes der i samarbejde med Center for Folkesundhed, Aarhus Universitet, bl.a. i reumatologi, som også involverer samarbejde med en række udenlandske forskere. I Medicinsk og Kirurgisk Rygcenter forskes tværfagligt i emneområdet ryglidelser.

I Center for Planlagt Kirurgi forskes i skulder-, knæ- og hoftekirurgi ofte i samarbejde med stedets reumatologer. Den tværfaglige og tværsektorielle indsats er gennemgående for en stor del af Diagnostisk Centers aktiviteter og spiller derfor også en stor rolle i forskningsindsatsen.

Aktuelt er der tilknyttet 11 ph.d.-studier til Diagnostisk Center. Diagnostisk Center har i perioden 2006-2011 haft over 50 publikationer i internationale videnskabelige tidsskrifter.

4. Forskning i klinisk sygepleje

Det fjerde område med spydspidsstatus er forskning i det sygeplejefaglige område. Enhed for Klinisk Sygeplejeforskning består af Center for Sygeplejeforskning - Viborg, der er oprettet 2005 i et samarbejde mellem RH Viborg, Skive, Sygeplejerskeuddannelsen i Viborg og Deakin University, Melbourne. Der er tilknyttet et adjunktur, der er oprettet 2011 i et samarbejde mellem Institut for Folkesundhed, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Aarhus Universitet og Hospitalsenhed Midt. I forskningsenheden er der fokus på at frembringe viden i henhold til to hovedområder: a) patientens oplevelser, erfaringer og reaktioner i relation til at være syg eller truet af sygdom, b) samt plejerelaterede sundhedstjenesteydelser – sundhedstjenesteforskning.

Det første forskningsområde omfatter patientsymptomer og håndtering af disse fra både patienters og sygeplejerskers side, f.eks. håndtering af smerter. Fremtidige forskningsområder vil omfatte patienters deltagelse i egen pleje og behandling samt rehabiliteringsforløb. Det andet forskningsområde omfatter sygeplejerskers indsats i klinikken og deres professionelle situation. Der anvendes såvel kvalitative som kvantitative metoder.

Forskningsmæssig infrastruktur

RH Viborg, Skive har siden 1. maj 2009 haft en kvalitets- og forskningschef, som har til opgave at understøtte og styrke forskningstiltag, samt løse de administrative opgaver, så forskerne kan hellige sig forskningen. Pr. 1. april 2011 har denne opgave omfattet hele Hospitalsenhed Midt. Med den store forskningsaktivitet, der er i hospitalsenheden, er der brug for en styrkelse af denne funktion med henblik på at koordinere, formulere og sikre gennemførelse af forskningssamarbejder på tværs af sektorer. Samtidig skal rammerne for et ph.d.-forskermiljø forbedres og forskningsinput i de faglige fællesskaber skal styrkes.

Præhospitalet

Forskningsstrategi

Præhospitalet er en forholdsvis ny organisation i Region Midtjylland, og blev først etableret i 2009. Derfor er Præhospitalet inde i en opbygningsfase af en forskningsorganisation med et forskningsråd og en forskningsstrategi.

Vision

- At Præhospitalet med dannelse af en egentlig forskningsenhed kan styrke såvel mono-faglige som tværgående præhospitale forskningsprojekter, der kan føre til ny og bedre patientbehandling, herunder forbedre tidlig egen/lægmands indsats, skabe sammenhæng i patientforløb, samt sikre det samlede præhospitale beredskab og dermed skabe tryghed i befolkningen.

Forskningsfeltet er patientforløbet fra 112-opkald/bestilling af ambulance og indtil patienten er modtaget på hospitalet. Og det omfatter både AMK-vagtcentralen, ambulancetjenesterne, akutlægebilerne og akutlægehelikopteren.

Der er endnu kun tale om få medarbejdere, som udfører forskning ved Præhospitalet. Aktuelt er der to ph.d.-studerende knyttet til Præhospitalet.

Akutlægebilen i Aarhus har gennem årene været involveret i og initiativtager til forskningsprojekter, ligesom de øvrige akutlægebiler i stigende grad deltager i forskningsprojekter. Også ambulancetjenesten har været involveret i forskningen, som især har fokuseret på hjerte-telemedicin og patienter med blodprop i hjertet, på initiativ af Hjertemedicinsk Afdeling, AUH, Brendstrupgårdsvej.

En opgørelse af publicerede artikler fra Præhospitalet i perioden 2009-2010 viser, at der er trykt 10 artikler.

Den præhospitale forskningsaktivitet er præget af mange og spredte initiativer, og der er stadig kun få engelsksprogede videnskabelige tidsskrifter. Tilsvarende er der kun enkelte ph.d.-afhandlinger inden for det præhospitale område, når der ses bort fra det rent hjertemedicinske område.

Forskning på området er således stadig præget af at være på "kuvøse"-stadiet. Der er relativt få aktive seniorforskere til vejlederfunktion på området. Alt dette medvirker til, at det er vanskeligt at sikre økonomisk støtte til forskningsprojekter i præhospitale regi.

Forskningsprofil

Den præhospitale indsats omfatter alle typer patienter, ikke kun akutte patienter, men også mange kronisk syge med akut forværring. Den præhospitale indsats kan være afgørende for den enkelte patient. Samtidig er det indgangen til ressourceforbrug i hele det akutte sundhedsvæsen, hvorfor færdigbehandling af patienter i den præhospitale fase også er et fokusområde

Nedenfor beskrives de fem områder, som tegner forskningsprofilen for Præhospitalet.

1. Telemedicin og tidlig diagnostik, point-of-care

Telemedicin og tidlig diagnostik, point-of-care - har hidtil været begrænset til akutte hjertepatienter: telemedicinsk visitation, analyse af blodprøver på stedet mv.

Telemedicin er et fokusområde for Præhospitalet, der kan gavne mange patienter og hjælpe førstehjælpere på stedet. Aktuelt planlægges i samarbejde med RH Horsens et projekt om video- og dataoverførsel fra ambulancer til AMK-vagtcentralen, akutlægebilen i Horsens og akutafdelingen.

2. Effekt af præhospital indsats

Effekt af præhospital indsats - medicinsk, organisatorisk og sundhedsøkonomisk - primært med udgangspunkt i akutlægebilen.

Aktuelt foregår der følgende projekter:

- a) Ph.d.-studium om præhospital avanceret luftvejshåndtering, herunder hvorledes måleapparatur til vejrtrækning kan forudsige chance for overlevelse efter hjertestop - i samarbejde med flere af de øvrige akutlægebiler og Hospitalsenhed Midt.
- b) Afprøvning af nye typer medicin til akut blodprop i hjertet – aktuelt udføres to studier på en række akutlægebiler på initiativ fra Hjertemedicinsk Afdeling, AUH, Brendstrupgårdsvej.
- c) Anvendelse af apparatur til hjertemassage - aktuelt udføres et studie på en række akutlægebiler med henblik på at undersøge om dette betyder færre afbrydelser i hjerte-lungeredning ved transporter. Uafbrudt hjerte-lungeredning er afgørende for overlevelsen. Forskningen sker i samarbejde med Hjertemedicinsk Afdeling, AUH, Brendstrupgårdsvej.
- d) Projekter i forbindelse med Dansk Sundhedsinstituts evaluering af helikopteren om at undersøge "Tid til læge" og "Tid til behandling på højtspecialiseret afdeling" før og efter akutlægeheliikopter for patienter med stor blodprop i hjertet, blodprop i hjernen, og svært kvæstede traumepatienter – i samarbejde med Aarhus Universitetshospital og Hospitalsenheden Vest.

- e) Sundhedsøkonomisk analyse af akutlægebiler, set i relation til færdigbehandling på stedet og dermed sparet ambulanceberedskab – i samarbejde med akutlægebilerne i Aarhus, Djursland og ved RH Randers.

3. Uddannelse og træning i præhospital behandling og under ambulancetransport

Der er i samarbejde med Center for Medicinsk Uddannelse udført en ph.d.-afhandling om præhospital uddannelse, der viste, at det er nødvendigt, at den ledsagende læge øver teamledelse under interhospital transport af svært syge patienter. Dette har bl.a. medvirket til at etablere kurser i interhospital transport, da de interhospital transport i høj grad overlades til yngre læger. Der er behov for yderligere forskning om teamsamarbejdet i den præhospital indsats.

Uddannelse af præhospitaler læger i anvendelse af ultralyd, og anvendelsen af ultralyd præhospitalt. Projektet er færdigt, og afrapporteringen er ved at blive lavet.

Forskning i ultralyds anvendelse præhospitalt bliver et nyt satsningsområde. Der planlægges et projekt om effekten af ultralyd til tidlig diagnostik af svært kvæstede og akut medicinsk syge patienter. Projektet etableres i samarbejde med professoren på området, og aktuelt undersøges mulighederne for et større forskningsprojekt i flere af regionens akutlægebiler. Ultralydsbilleder kan også kombineres med telemedicin, så modtagende læger kan se med – så telemedicin og ultralydsforskning tænkes kombineret.

4. Kommunikation, data-overblik og data-flow i akutte patientforløb og i store beredskabssituationer

Forskning i kommunikation, data-overblik og data-flow i akutte patientforløb og i store beredskabssituationer sker i samarbejde med Alexandra Institutet, Datalogisk Institut og akutafdelingerne. Formålet er at sikre, at personalet både kan følge den *enkelte* patient og samtidig har et klart overblik over alle de andre patienter. Præhospitalet har ligesom akutafdelingerne brug for overblik over både de enkelte patientforløb og den samlede "belægning i sengene" (=ambulancerne) og over de patienter, der venter på en ambulance. AMK-vagtcentralen skal ligesom akutafdelingerne sikre, at sengepladserne, dvs. ambulancerne udnyttes bedst muligt, og sikrer at de mest syge og tilskadekomne hurtigst får en plads og behandling.

Det allernyeste forskningsområde, som ikke alene i Danmark, men internationalt har været uopdyrket, og først de senere år er ved at udvikle sig, er det såkaldte "første led i overlevelseskæden":

5. Alarmering, prioritering, disponering og koordinering af præhospitale ressourcer

Forskningsområdet alarmering, prioritering, disponering og koordinering af præhospitale ressourcer (på engelsk: emergency medical dispatch) drejer sig om opgaven i AMK-vagcentralen.

Forskning i genoplivning har understreget, at det første led; alarmering, visitation og disponering af de rette præhospitale ressourcer i rette tid, har afgørende betydning for såvel overlevelse som livskvalitet efter hjertestop. Det samme gør sig gældende for andre akutte, tidskritiske patientforløb, hvor tidlig indsats er afgørende for prognosen.

Efter at Præhospitalet på AMK-vagtcentralen nu modtager 112-samtaler, har Præhospitalet for første gang oplysninger om patienten lige fra den første kontakt med sundhedsvæsenet. Der er et ph.d.-studium i gang om "Rette hjælp i rette tid – hvordan sikres rette præhospitale indsats, når borgeren ringer 112". Projektet er finansieret af Trygfonden og udføres i AMK-vagtcentralen i samarbejde med Klinisk Epidemiologisk afdeling og Center for Akutforskning. Forskning i "emergency medical dispatch" er et særligt spydspidsområde for Præhospitalet.

Præhospital Forskningsenhed

For alle fem forskningsområder gælder, at der er rig mulighed for forskning - ikke kun sundhedsvidenskabeligt, men i høj grad i logistik, medicoteknik kommunikation, organisation og sundhedsøkonomi – dvs. tværfagligt og på tværs af såvel specialer som fakulteter.

Derfor arbejdes der på at etablere en Præhospital Forskningsenhed med seniorvejledere fra flere fag og specialer. Det vil stimulere den præhospitale forskning, så det fra starten sikres, at den præhospitale forskning ses under flere vinkler.

Regionspsykiatrien

Forskningsstrategi

Forskningsstrategien for regionspsykiatrien indgår i den samlede forskningsstrategi for psykiatrien, som blev færdig medio 2011.

Visionen er at styrke den kliniske forskning. Og at den kliniske praksis i højere grad omfattes af forskningsbidrag og implementering af forskningsbaseret viden. Visionen betyder, at regionspsykiatrien skal inddrages i større omfang end hidtil i forskningen. Og flere patienter skal indgå i forskningsprojekter, ligesom det sundhedsfaglige personale skal gives mulighed for at deltage i forskning. På sigt skal der tilknyttes forskere til regionspsykiatrien, så der kan opnåes status af undervisningshospital.

Strategierne for at realisere forskningsstrategiens vision indebærer bl.a., at der tilknyttes en klinisk professor til Regionspsykiatrien Vest.

Forskningsprofil

Forskningen i psykiatrien tager udgangspunkt i to enheder:

- Børne- og Ungdomspsykiatrisk Centers forskningsafdeling
- Center for Psykiatrisk forskning

Forskningsafdelingen i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter, Risskov kan inddrage patienter fra Børne- og ungdomspsykiatrisk Centers afsnit i Herning og Viborg i forskningen.

Center for Psykiatrisk Forskning er en del af Aarhus Universitetshospital, Risskov. I centret indgår afdeling Vest, der fysisk er placeret i Herning. Afdeling Vest laver forskning sammen med regionspsykiatrien i Vest (Herning og Holstebro). Dette samarbejde giver mulighed for at inddrage patienter fra Vest og Viborg i forskningen.

Center for Psykiatrisk Forskning, afdeling Vest fokuserer forskningsmæssigt på:

- sygedagpengemodtageres eventuelle psykiske lidelser
- ADHD
- relationsbehandling (miljøterapi)

Afdelingen samarbejder med Center for Folkesundhed og Kvalitetsudvikling og det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø.

Forskningsafdelingen i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center er involveret i et projekt i Herning vedrørende småbørn med ADHD.

Tværgående forskningsinitiativer

Der foregår i øjeblikket en proces med inddragelse af forskningskyndige, klinikere og administrationen om at beskrive Region Midtjyllands forskningsbehov inden for tre tværgående forskningsinitiativer, som er:

1. akutmodtagelserne (i samarbejde med Præhospitalet)
2. patienter med kronisk sygdom og rehabiliteringsområdet (i samarbejde med Psykiatri og Social)
3. behandling af svær overvægt (i samarbejde med Aarhus Universitetshospital, RH Viborg og RH Horsens)

Nedenfor præsenteres et udpluk af de mange forskningsbehov Region Midtjylland har, for at udvikle og forbedre sundhedsvæsenets ydelser, effektivitet og kvalitet til gavn for patienterne.

I kraft af den nye struktur på akutområdet med speciallæger i front og akutlægebiler, som bringer "hospitalet" ud til borgeren, er den lægefaglige ekspertise til akutte patienter i top. Nogle af de forskningsbehov Region Midtjylland har i forhold til de nye fælles akutmodtagelser er, hvordan akutmodtagelserne sikrer den bedst mulige behandling af patienter, hvor tiden er altafgørende for behandlingsresultatet. Derudover handler forskningsbehovet i akutmodtagelserne om at undersøge om regionens akutmodtagelser gør det rigtige, og om de gør det godt nok.

For patienter med kronisk sygdom og på rehabiliteringsområdet, er sigtet primært at få undersøgt og dokumenteret, om og hvordan de forskellige initiativer i Region Midtjylland virker. Det kan f.eks. være videnskabelige undersøgelser af effekterne af forløbsprogrammerne for KOL, type-2 diabetes og hjerte-kar-sygdom.

Antallet af svært overvægtige har igennem mange år været stigende i Danmark. Der er videnskabelig dokumentation for, at kirurgisk behandling af svært overvægtige fører til vedvarende vægttab. Men der er mange ting man ikke ved, f.eks. langtidseffekterne af den kirurgiske behandling, påvirkningerne på stofskiftet, optagelse af medicin i kroppen mv.

Universitetsklinik

Begrebet universitetsklinik dækker over en fælles prioritering af et område for Region Midtjylland, et regionshospital (inkl. regionspsykiatrien og Præhospitalet) og Aarhus Universitet. Klinikken omfatter et speciale eller afgrænset fagområde inden for et større speciale, hvor man kan have fokus på interventionsforskning på højeste internationale niveau.

En universitetsklinik er defineret som en stabil konstruktion, hvor al forskning og undervisning er som beskrevet i strategi for universitets- og regionsamarbejdet om forskning, uddannelse og udvikling på sundhedsområdet.

Klinikken skal have dokumenteret en betydelig forskningsaktivitet, herunder en årrække med internationale publikationer og forskeruddannelse med hovedsæde på klinikken, og der skal foreligge en plan fra klinik og regionshospital for, hvorledes man agter at fastholde og udbygge den position, klinikken har nationalt såvel som internationalt.

Administrationen har modtaget ansøgninger fra Hospitalsenheden Vest om at opnå status af universitetsklinik inden for følgende specialer: arbejdsmedicin, nefrologi og ortopædkirurgi.

Ligesom administrationen har modtaget en ansøgning fra Hospitalsenhed Midt om at opnå status af universitetsklinik inden for Diagnostisk Center.

Der er lavet en procedure for den administrative og videnskabelige vurdering af ansøgningerne, deres forskningsfelter og publikationer. Ansøgningerne drøftes i Klinikforum, der videresender med eventuelle bemærkninger til Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet.

Institut for Klinisk Medicin sammensætter et fagkyndigt bedømmelsesudvalg, der følger principperne, som anvendes ved professorbedømmelser. Bedømmelsesudvalget kommer med en indstilling til Ledelsesforum for Universitet-Regionsamarbejdet, som herefter træffer beslutning om status af universitetsklinik.

Afgørelsen af om ovennævnte fire ansøgninger kan opnå status af universitetsklinik forventes at ske primo 2012.

Efter fem år vil der ske en evaluering af universitetsklinikens forskningsaktiviteter.

